

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
Grad Orašje

IZVJEŠĆE O RAZVOJU GRADA ORAŠJA

ZA 2021. GODINU

veljača 2023. godine

Sadržaj

Izvršni sažetak.....	2
1. Uvod.....	3
2. Strateški ciljevi i prioritete Integrirane strategije lokalnog razvoja općine Orašje 2021-2027.g.	4
3. Pregled implementacije Integrirane strategije lokalnog razvoja općine Orašje 2021-2027.g. u 2021. godini	12
4. Zaključci i preporuke.....	16

Izvršni sažetak

Izvešća o razvoju koji se izrađuje u odnosu na Integriranu strategiju lokalnog razvoja općine Orašje 2021. – 2027. godina ima za cilj provođenje složenijeg analitičkog postupka u odnosu na pripremu izvešća o radu organa uprave s obzirom da je potrebno sagledati širu sliku, odnosno uzeti u razmatranje ostvarene rezultate i efekte u odnosu na definirane strateške ciljeve, prioritete i mjere iz strateškog dokumenta, te dati odgovarajuće preporuke.

Grad Orašje je strateško opredjeljenje razvoja izrazio donošenjem Integrirane strategije lokalnog razvoja općine Orašje za period 2021.-2027. godina pripremljene u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj; 32/17), a usklađena je i sa relevantnim strategijama drugih nivoa vlasti u BiH, obavezama proizašlim iz procesa europskih integracija, te ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (SDGs).

Priprema izvešća o razvoju podrazumjeva provođenje složenog analitičkog postupka čija je svrha praćenje napretka u ostvarenju strateških ciljeva iz postojeće Strategije razvoja za period 2021.-2027. godina. Pored osnovnih izvora podataka, koji, između ostalog, uključuju i podatke o provođenju programa (mjera) prema indikatorima iz godišnjih planova rada organa uprave, izvešće o razvoju zahtijeva i prikupljanje druge relevantne dokumentacije uključujući i onu od vanjskih aktera, a sve kako bi se što realnije sagledalo stanje i dala ocjena o napretku u implementaciji strateškog dokumenta i definirale preporuke za naredni period.

Izvešće je pripremljeno od strane Službe za upravljanje razvojem koja je određena kao implementacijska jedinica Grada Orašja zadužena za provedbu procesa monitoringa, evaluacije i izvještavanja o provođenju Strategije razvoja općine Orašje.

Tijekom izrade izvešća su korišteni podaci i informacije prikupljeni od nadležnih Službi unutar Grada kao i vanjskih aktera, prvenstveno institucija viših razina vlasti, institucija zaduženih za praćenje analitičkih podataka, te javnih ustanova i poduzeća, zaduženih za realizaciju projekata u skladu sa Strategijom razvoja.

1. Uvod

Integrirana strategija lokalnog razvoja općine Orašje 2021.-2027. godina predstavlja integrirani multisektorski strateški dokument kojim se definiraju javne politike i integralno usmjerava razvoj Grada Orašja. Strategija razvoja općine Orašje definira viziju sveukupnog razvoja, razvojne ciljeve i prioritete za Grad Orašje, ali i kreira strateški okvir za povlačenje financijskih sredstava iz domaćih i vanjskih izvora.

Strategija nam također služi i kao temelj planskog usmjerenja razvoja Županije, a ujedno je usklađena sa planskim razdobljem na nivou Europske Unije što stvara pretpostavku i preduvjet za apliciranje za korištenje sredstava viših razina vlasti u Bosni i Hercegovini, a i Europskoj uniji, za financiranje razvojnih prioriteta Grada. Ona ujedno predstavlja temelj za izradu detaljnijih planova i programa Grada Orašja u sljedećem sedmogodišnjem razdoblju.

Nakon usvajanja predviđenih Zakonskih i podzakonskih zakonskih akata u FBiH propisani su obavezni elementi strateškog planiranja i strateških dokumenata a time i prepoznati osnovni elementi strateškog planiranja vezani za provedbu, monitoring, izvještavanje i evaluaciju.

Za kvalitetnu izradu izvještajnih dokumenata potrebna je kontinuirana izgradnja kapaciteta nositelja provedbe i svih sudionika koji sudjeluju u razvojnim procesima Grada Orašja kako bi na najbolji način odgovorili izazovima razvojnih procesa te postigli održive rezultate i stvarno vlasništvo nad procesima. Također, jako je bitno da osobe koje su u jedinici lokalne samouprave zadužene za ove procese, shvaćaju ulogu i vezu planskih dokumenata za provedbu Strategije razvoja i planskih dokumenata o radu i izvještavanju o radu Grada Orašja. Važno je i jačanje analitičke funkcije i uspostavljanje baza podataka potrebnih za upravljanje razvojem te njihovo korištenje u svrhe planiranja, praćenja i izvještavanja.

2. Strateški ciljevi i prioritete Integrirane strategije lokalnog razvoja općine Orašje 2021-2027.g.

Integrirana strategija lokalnog razvoja:

Grad Orašje,
razvojno perspektivna zajednica, održivog i konkurentnog gospodarstva,
socijalno odgovornog društvenog sustava i ekološke infrastrukture,
te sigurnog života za sve građane.

Vizija je fokusirana na tri glavna elementa razvoja, i to: održivo i konkurentno gospodarstvo, životni standard građana i kvalitetu življenja na prostoru grada, te ekološki aspekt tj. razvoj ekološke infrastrukture i poboljšanje svijesti građana o očuvanju okoliša. Iako je postavljena Vizija sveobuhvatna, ona se jedne strane daje značaj gospodarskom razvoju, ali daje istovjetan značaj razvoju društvenog sektora, sadržajima koji utječu na kvalitetu življenja i ravnopravnosti građana pri distribuciji koristi koju će osjetiti pri razvoju lokalne zajednice i očuvanju okoliša.

Strateški ciljevi Grada Orašja su usklađeni sa Strategijom razvoja FBiH, Strategijom razvoja Županije Posavske i Okvirom za ciljeve održivog razvoja u BiH, kojim se utvrđuju zajednički podciljevi i indikatori za sve nivoe vlasti u BiH (zajednički minimum) te usmjeravaju budući procesi strateškog planiranja.

Strateški cilj 1. Unaprijeđeno poslovno okruženje u funkciji konkurentnog gospodarstva

Prvi strateški cilj zasnovan je na nekoliko ključnih pretpostavki:

- Unaprijediti poslovni ambijent i poduzetničku infrastrukturu na području grada, uz promidžbu razvojnih mogućnosti za privlačenje domaćih i stranih investicija oslanjajući se na resurse i povoljan geoprometni položaj;
- ulaganjima u razvoj poljoprivrede osigurati povećanje kapaciteta poljoprivrednika, osigurati zadovoljenje potreba postojećih i budućih generacija osiguravajući istovremeno rast konkurentnosti i profitabilnost registriranih fizičkih i pravnih osoba u području poljoprivrede;
- doprinijeti razvoju dinamičnog tržišta rada koje će iznjedriti potrebne kadrove za konkurentno gospodarstvo zasnovano na novim tehnologijama i koje stvara veći obim novostvorene vrijednosti;
- malim i srednjim poduzećima i obrtnicima povećati potporu za jačanje konkurentnosti uz pomoć inovacija, standardizacije, specijalizacije i digitalizacije poslovanja, uz povećanje finalizacije i izvoznih potencijala;
- osigurati kvalitetne programe poticaja osnivanja novih poduzeća, obrta i samostalnih djelatnosti sa posebnim fokusom na visokoprofitne neproizvodne usluge, koje će stvoriti održiva radna mjesta za mlađe generacije poduzetnika;
- unaprijediti efikasnost pružanja javnih usluga koje će biti u funkciji privlačenja investicija i unapređenja poslovnog okruženja uz doprinos cjelokupnom razvoju grada.

Strateški cilj 2. Ubrzan i inkluzivan društveni razvoj

Drugi strateški cilj zasnovan je na nekoliko ključnih pretpostavki:

- unaprijediti društvenu infrastrukturu (sadržaj i infrastrukturu u oblasti obrazovanja, sporta i kulture, te slobodnog vremena) koja je u funkciji unapređenja kvalitete života građana i zadržavanja stanovništva na području grada;
- ojačati kapacitete za unapređenje sigurnosti građana kao jednog od osnovnih postulata društvenog razvoja grada;
- raditi na promicanju i očuvanju zdravlja stanovništva uz podizanje svijesti o prevenciji bolesti;
- osigurati veću suradnju i povezanost svih relevantnih aktera u društvenoj zajednici (javni, nevladin i privatni sektor) u funkciji sinergijskog efekta u doprinosu cjelokupnom razvoju grada;
- ulaganjima u razvoj kapaciteta nevladinog sektora osigurati doprinos njegovoj samoodrživosti u svim aspektima kako bi isti postao snažan partner lokalnoj zajednici u ostvarenju strateških napora i usmjerenja.

Strateški cilj 3. Izbalansiran infrastrukturni s održivim razvojem

Treći strateški cilj zasnovan je na nekoliko ključnih pretpostavki:

- usmjeriti pozornost na potrebu očuvanja okoliša te zaštite i racionalnog korištenja njegovih sastavnica, kao bitnog preduvjeta ukupne dobrobiti i kvalitete života zajednice;
- unaprijediti javnu komunalnu infrastrukturu zasnovana na principima dobrog i adekvatnog upravljanja;
- ojačati kapacitete i preduvjete za zaštitu od prirodnih nepogoda posebno poplava;
- povećati stupanj pokrivenosti stanovništva kvalitetnom vodoopskrbom i sustavom odvodnje otpadnih voda u funkciji unapređenja kvalitete života građana ali i uvjeta za adekvatno obavljanje gospodarskih aktivnosti;
- uspostaviti adekvatan sustav praćenja kvalitete zraka koji je u funkciji monitoringa ali i sprovođenja korektivnih akcija za očuvanje kvalitete zraka;
- unaprijediti energetske efikasnost u javnim objektima i intenzivirati korištenje energije iz obnovljivih izvora.

Također su utvrđeni Prioriteti koji predstavljaju ključna polja i smjerove djelovanja za ostvarenje vizije i strateških ciljeva i kao takvi imaju najveći uticaj na razvoj, odnosno ostvarenje strateških indikatora. Definirani prioriteti sinergijski trebaju doprinjeti ispunjenju strateških ciljeva.

Prioriteti obuhvaćaju ključne oblasti, koje imaju najveći međusektorski uticaj na razvoj, a samim tim i pokazatelje uticaja.

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET
SC 1. Unaprijeđeno poslovno okruženje u funkciji konkuretnog gospodarstva	1.1. Razvoj gospodarstva uz privlačenja investicija i povoljan poslovni ambijent
	1.2. Razvoj kapaciteta, kvaliteta, promocije i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
	1.3. Efikasna javna administracija

SC 1. Unaprijeđeno poslovno okruženje u funkciji konkuretnog gospodarstva	Indikator (uticaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
	Nivo razvijenosti – indeks/rang	FZZPR	0,79 / 45.	1 / 20
	Broj poslovnih subjekata (stanje 31.12.)	FZZPR	1253	1500
	Prosječan broj zaposlenih	FZS	3605	3800
	Pokrivenost uvoza izvozom (%)	FZZPR	20,33 %	30 %

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET
SC 2. Ubrzan i inkluzivan društveni razvoj	2.1 Unapređenje društvene infrastrukture i sadržaja
	2.2. Unapređenje socijalne i zdravstvene zaštite
	2.3. Zaštita građana i jačanje civilnog sektora

SC 2. Ubrzan i inkluzivan društveni razvoj	Indikator (uticaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
	Stupanj migracija stanovništva, %	FZS	-10	5
	Stopa prirodnog priraštaja stanovništva, na 1.000 stanovnika	FZS	0,00026	0,01
	Broj djece obuhvaćene predškolskim odgojem i obrazovanjem	FZS	66	100
	Prosječna neto plaća	FZS	960	100
	Broj aktivnih nevladinih organizacija	Grad Orašje	18	25

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET
SC 3. Izbalansiran infrastrukturni s održivim razvojem	3.1. Unapređenje javne infrastrukture
	3.2. Efikasno upravljanje otpadom i otpadnim vodama

SC 3. Izbalansiran infrastrukturni s održivim razvojem	Indikator (uticaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
	Domaćinstva priključena na vodopskrbni sistem (%)	JVP	56,4	90
	Domaćinstava priključena na kanalizacijsku mrežu (%)	JVP	23	80
	Pokrivenost uslugama odvoza komunalnog otpada (%)	JVP	80	100
	Broj obnovljenih i utopljenih objekata/ustanova (broj)	JVP	2	10

Utjecaj ostvarenja strateških ciljeva na razvoj grada Orašja se prati putem relevantnih indikatora. Ovi indikatori imaju polaznu osnovu u 2019. godini kao referentnoj u procesu izrade Strategije razvoja općine Orašje 2021-2027.g. Na temelju polazne osnove se prati razvoj i napredak u godinama implementacije Strategije.

U narednim tabelama su prikazani osnovni indikatori razvoja u 2021. godini u Gradu Orašju, Županiji Posavskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine.

Grad Orašje sa 13 naseljenih mjesta i površini od 121,8 km², prema procjenjenoj vrijednosti u 2021. godini broji 18.570 stanovnika i sa gustoćom naseljenosti od 152,5.

Poređenja radi, prosječna gustoća naeljenosti općina i gradova u Županiji Posavskoj je 124,5 stanovnika/km² odnosno Federacije BiH, 83,1.

Prirodni priraštaj

Naziv	Stanovništvo	Živorodeni	Umrli	Umrli dojenčad	Zaključeni brakovi	Razvedeni brakovi
Domaljevac - Šamac	4.433	6	58	0	7	0
Odžak	17.419	47	237	1	61	2
Orašje	18.570	82	281	1	51	9
Županija Posavska	40.422	135	576	2	119	11

Stupanj zaposlenosti u FBiH 2021.

Naziv	Stanovništvo	Broj zaposlenih	Radno sposobno stanovništvo	Radna snaga	Stope	
					Zaposletnosti u %	Aktivnosti u %
Domaljevac - Šamac	4.433	434	3.285	706	13,2	21,5
Odžak	17.419	2.436	12.558	4175	19,4	33,2
Orašje	18.570	3.426	13.522	5585	25,3	41,3
Županija Posavska	40.422	6.296	29.365	10467	21,0	35,6

Stupanj nezaposlenosti u FBiH 2021.

Naziv	Nezaposleni 2021	Broj zaposlenih	Radna snaga	Stopa nezaposlenosti u %
Domaljevac - Šamac	272	434	706	38,5
Odžak	1.739	2.436	4.175	41,7
Orašje	2.159	3.426	5.585	38,7
Županija Posavska	4.171	6.296	10.467	39,8

Prosječna neto plaća u 2021.

Naziv	Prosječna neto plaća 2021	FBIH = 100
Domaljevac - Šamac	641	64
Odžak	795	80
Orašje	996	100
Županija Posavska	897	90

Broj umirovljenika, iznos i vrste mirovina u 2021.

Naziv	Vrste mirovine						Ukupno	
	Starosne		Invalidske		Obiteljske		Penzioneri	Iznos penzija
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos		
Domaljevac - Šamac	194	103.553	33	12.500	91	32.472	318	148.525
Odžak	817	362.266	198	76.633	499	179.932	1.514	618.831
Orašje	1.309	664.311	279	104.599	566	215.849	2.154	984.760
Županija Posavska	2.320	1.130.130	510	193.732	1.156	428.253	3.986	1.752.115

Prosječne mirovina u FBiH u 2021.

Naziv	Broj zaposlenih na 1 umirovljenika	Ukupna prosječna mirovina u KM	Prosječna starosna mirovina u KM	Prosječna invalidska mirovina u KM	Prosječna obiteljska mirovina u KM
Domaljevac - Šamac	1,4	467,06	533,78	378,80	356,83
Odžak	1,6	408,74	443,41	387,03	360,58
Orašje	1,6	457,18	507,50	374,91	381,36
Županija Posavska	1,6	439,57	487,13	379,87	370,46

Vanjskotrgovinska razmjena u 2021.

Naziv	Izvoz KM	Učešće u izvozu %	Uvoz KM	Učešće u uvozu %	Pokrivenost uvoza izvozom %	Saldo robne razmjene KM
Domaljevac - Šamac	1.199.596	0,01	25.572.661	0,17	4,69	-24.373.066
Odžak	98.010.067	1,02	91.218.077	0,60	107,45	6.791.990
Orašje	33.719.915	0,35	148.349.466	0,98	22,73	-114.629.551
Županija Posavska	132.929.578	1,39	265.140.204	1,75	50,14	-132.210.626

Prihodi od poreza na dohodak

Naziv	Stanovništvo	Prihodi KM	Prihodi po stanovniku KM	Prihodi po stanovniku FBiH = 100
Domaljevac - Šamac	4.433	339.996	77	31
Odžak	17.419	1.847.787	106	43
Orašje	18.570	3.149.111	170	69
Županija Posavska	40.422	5.336.894	132	54

Poljoprivredna površina po kategorijama korištenja

Naziv	Ukupno	Obradiva površina					Pašnjaci	Ribnjaci	Trstici i bare
		Svega	Oranice i bašte	Voćnjaci	Vinogradi	Livade			
Domaljevac - Šamac	3.000	2.875	2.480	155	0	240	80	5	40
Odžak	13.179	12.753	11.321	325	7	1.100	310	4	112
Orašje	10.485	10.312	9.399	205	0	708	173	0	0
Županija Posavska	26.664	25.940	23.200	685	7	2.048	563	9	152

Osnovno obrazovanje

Naziv	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Stanovništvo	Broj učenika na 1000 stanovnika
Domaljevac - Šamac	1	9	138	22	4.433	31
Odžak	9	47	663	75	17.419	38
Orašje	9	69	848	134	18.570	46
Županija Posavska	19	125	1.649	231	40.422	41

Srednje obrazovanje

Naziv	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Stanovništvo	Broj učenika na 1000 stanovnika
Domaljevac - Šamac	0	0	0	0	4.433	0
Odžak	1	15	306	33	17.419	18
Orašje	2	25	559	63	18.570	30
Županija Posavska	3	40	865	96	40.422	21

Struktura poslovnih subjekata

Naziv	Stanovništvo	Broj poslovnih subjekata				Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika
		Ukupno	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	
Domaljevac - Šamac	4.433	235	126	78	31	53,0
Odžak	17.419	949	421	316	212	54,5
Orašje	18.570	1.243	511	440	292	66,9
Županija Posavska	40.422	2.427	1.058	834	535	60,0

SC 1. Unaprijeđeno poslovno okruženje u funkciji konkurentnog gospodarstva	Indikator (uticaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2019.)	2021.	Ciljna vrijednost (2027.)
	Nivo razvijenosti – indeks/rang	FZZPR	0,79 / 45.	0,78 / 47	1 / 20
	Broj poslovnih subjekata (stanje 31.12.)	FZZPR	1253	1243	1500
	Prosječan broj zaposlenih	FZS	3605	3426	3800
	Pokrivenost uvoza izvozom (%)	FZZPR	20,33 %	22,73 %	30 %

SC 2. Ubrzan i inkluzivan društveni razvoj	Indikator (uticaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2019.)	2021.	Ciljna vrijednost (2027.)
	Stupanj migracija stanovništva, %	FZS	-10	-0,05	5
	Stopa prirodnog priraštaja stanovništva, na 1.000 stanovnika	FZS	0,00026	0,0108	0,01
	Broj djece obuhvaćene predškolskim odgojem i obrazovanjem	FZS	66	76	100
	Prosječna neto plaća	FZS	960	996	100
	Broj aktivnih nevladinih organizacija	Grad Orašje	18	16	25

SC 3. Izbalansiran infrastrukturni s održivim razvojem	Indikator (uticaja)	Izvor	Polazna vrijednost (2019.)	2021.	Ciljna vrijednost (2027.)
	Domaćinstva priključena na vodopskrbni sistem (%)	JVP	56,4	65,92	90
	Domaćinstava priključena na kanalizacijsku mrežu (%)	JVP	23	30,52	80
	Pokrivenost uslugama odvoza komunalnog otpada (%)	JVP	80	89,75	100
	Broj obnovljenih i utopljenih objekata/ustanova (broj)	JVP	2	3	10

3. Pregled implementacije Integrirane strategije lokalnog razvoja općine Orašje 2021-2027.g. u 2021. godini

Planom implementacije i indikativnim financijskim okvirom za 2021. godinu Općine Orašje predviđena su ukupno 27 projekata:

Ekonomski sektor: 8 projekata

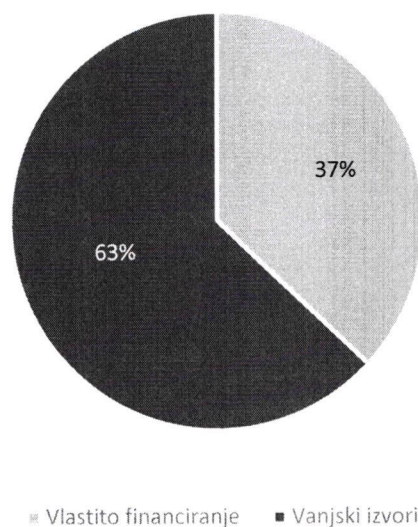
Društveni sektor: 12 projekata

Sektor zaštite okoliša: 7 projekata

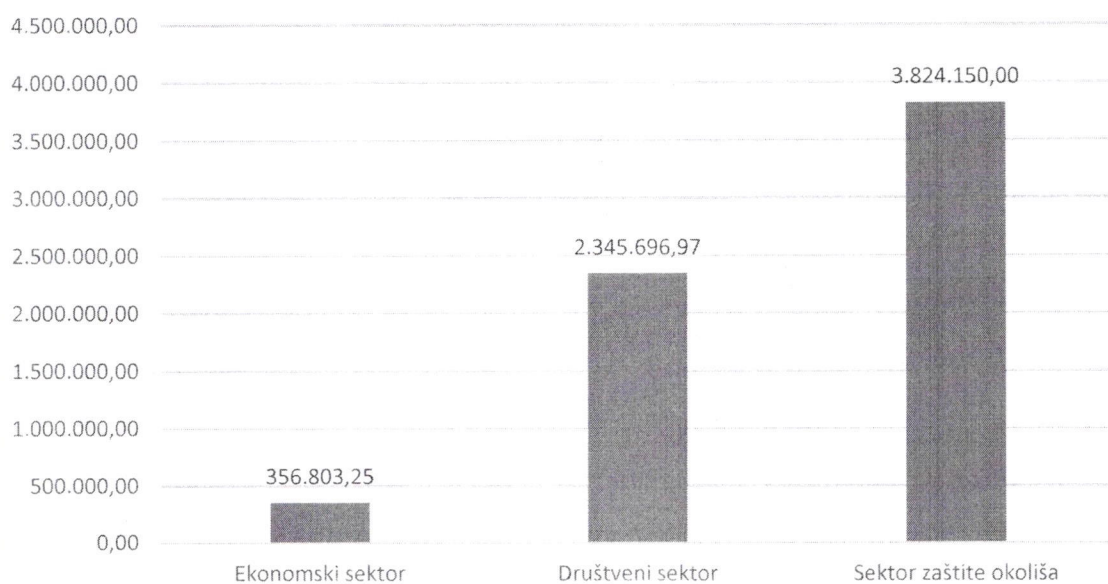
U nastavku je kroz tabelarne i grafičke prikaze prikazana struktura planiranih projekata po sektorima za 2021. godinu:

Ekonomski	8	30%
Društveni	12	44%
Zaštita okoliša	7	26%
Ukupno	27	100%

Struktura planiranih izvora financiranja projekta

Financijska struktura planiranih projekata po sektorima

Od planiranih 27 projekata u 2021. godini predviđenih Planom implementacije i indikativnim financijskim okvirom za 2021. godinu Općine Orašje, realizirano je ili su još uvijek bili u realizaciji 24 projekata. Većina projekata koji su u realizaciji su višegodišnjeg karaktera čija je realizacija započela u prethodnom periodu i implementacija se nastavila u narednom periodu.

U okviru **ekonomskog sektora** tijekom 2021. godine od planiranih 8 projekata, 6 projekata je realizirano, a 2 projekata nisu realizirana.

Ukupna realizacija planiranih projekata u ekonomskom sektoru: 75 %

Ukupna financijska realizacija planiranih projekata u ekonomskom sektoru: 78,29 %

Za njihovu implementaciju utrošeno je 279.335,00 KM, od toga iz Gradskog proračuna 116.000,00 KM (41,50%), a iz eksternih izvora 163.335,00 KM (58,50%),

U **društvenom sektoru** planirano je 12 projekata, od kojih je u cijelosti realizirano 9 projekata, 1 projekt nije realiziran, dok su 2 projekta u fazi realizacije, a to su Projekt „Izgradnja zgrade Državnog projekta stambenog zbrinjavanja – Pod projekt BiH 6“ i projekt „Rekonstrukcija objekta kino dvorane Orašje“, kao višegodišnji projekti.

Ukupna realizacija planiranih projekata u društvenom sektoru: 75 %

Ukupna financijska realizacija planiranih projekata u društvenom sektoru: 57,65 %

Za realizaciju navedenih projekata je utrošeno 1.352.226,57 KM, i to 471.162,00 KM (35%) iz Proračuna Grada i 881.064,57 KM (65%) iz eksternih izvora.

U **sektoru zaštite okoliša** planirano je 7 projekata, od kojih je 6 projekata realizirano u potpunosti u 2021. godini, a 1 je u realiziran u 2022. godini.

Ukupna realizacija planiranih projekata u sektoru zaštite okoliša: 85 %

Ukupna financijska realizacija planiranih projekata u sektoru zaštite okoliša: 28,85 %

Za realizaciju ovih projekata utrošeno je 1.103.270,94 KM, od čega je 279.295,34 KM (25%) iz Proračuna Grada i 826.975,60 KM (75%) iz drugih izvora.

Implementirani projekti u ukupnoj vrijednosti od 2.734.832,51 KM financirani su iz Proračuna Grada Orašja u iznosu 866.457,34 KM (32%), dok je iz eksternih izvora osigurano financiranje u iznosu 1.868.375,17 KM (68%).

Promatrajući odnos između planiranih projekata i onih čija je realizacija završena u 2021. godini ili je još u tijeku zbog njihovog višegodišnjeg trajanja, može se zaključiti da je ostvareno više od 75% planiranih projekata, odnosno da je postignut visoki stupanj realizacije Plana implementacije, te u odnosu na 2020. godinu kada je iznosio 50%. Zamjetan je porast ostvarenja planiranih projekata za više od 25%.

Što se tiče strukture realiziranih projekata po sektorima, iz društvenog sektora je realizirano 9 projekata, dok je iz sektora zaštite okoliša i ekonomskog sektora realizirano po 6 projekata.

Analizirajući odnos vrijednosti planiranih projekata u 2021. godini koja iznosi 6.526.650,22 KM u odnosu na ukupno uložena sredstva u 2021. godini u iznosu od 2.734.832,51 KM, dolazimo do podatka da je postotak implementacije Plana u 2021. godini 41,90 %.

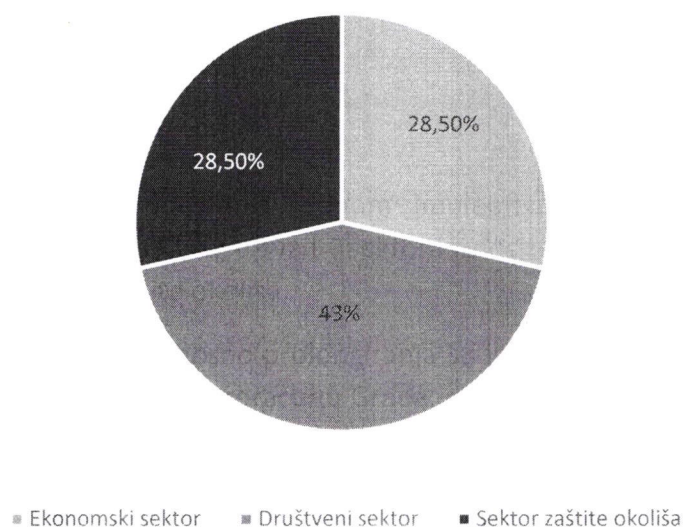
Pri tome, u ukupnom broju realiziranih projekata, 32% se odnosi na financiranje iz Gradskog proračuna, dok je 68% iz vanjskih izvora financiranja.

Uspoređujući planiranu strukturu po izvorima financiranja gdje je u Planu implementacije za 2021. godinu bilo predviđeno financiranje projekata sa 37 % iz Gradskog proračuna, a 63 % iz vanjskih izvora financiranja, može se zaključiti da su aktivnosti na privlačenju vanjskih izvora sredstava bile uspješno realizirane.

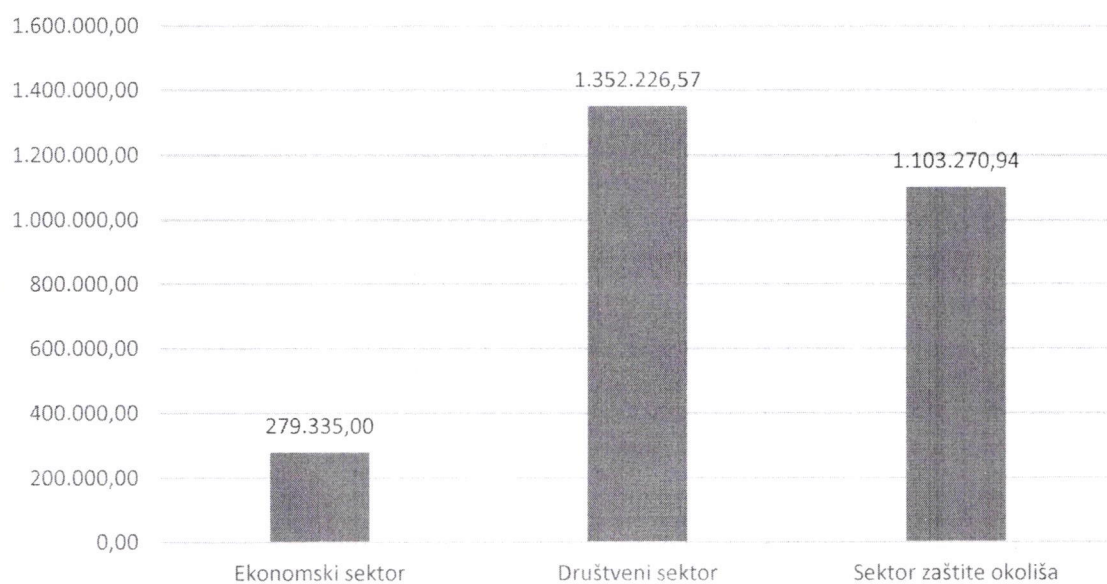
Što se tiče projekata predviđenih Planom implementacije za 2021. godinu koji nisu implementirani, njihov ukupan broj u sva tri sektora iznosi: 6, i to 2 u ekonomskom sektoru, 3 u društvenom i 1 u sektoru zaštite okoliša.

Razlozi njihove nerealizacije odnosno prolongiranja su jednaki u svim sektorima i odnose se na nedovoljna financijska sredstva u Proračunu Grada, nedostatak javnih poziva iz eksternih izvora koji su namijenjena sredstva često prenamijenili na ublažavanje negativnih posljedica uzrokovani pandemijom COVID-a, ali jednim dijelom i neodgovarajućim i nedosljednim akcijskim planiranjem perioda i mogućnosti financiranja.

Struktura realiziranih projekata po sektorima

Financijska struktura realiziranih projekata po sektorima

4. Zaključci i preporuke

2021. godina je godina u kojoj se tek krenulo sa implementacijom mjera u cilju ostvarenja prioriteta, a samim tim i strateških ciljeva iz Strategije razvoja općine Orašje za 2021.-2027. godina. Obizrom na okolnosti koje su zahvatile kako područje grada Orašja, tako i cijelog svijeta, a to je pandemija COVID, 2021. je poprilično uspješno krenula sa ispunjavanjem dijela indikatora. Negativan utjecaj pandemije najviše se očituje u indikatorima vezanim za broj poslovnih subjekata, prosječan broj zaposlenih, te broj aktivnih nevladinih organizacija. Ostali indikatori pokazuju pozitivan trend u smjeru ispunjavanja ciljanih vrijednosti indikatora za 2027. godinu.

U narednom planskom periodu posebnu pažnju treba posvetiti:

- dosljednu primjenu uredbi koje je usvojila Vlada Federacije BiH 2019. godine, a na temelju Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH („Službene novine F BiH“ broj:32/17):
 - Uredbu o izradi strateških dokumenata u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj:74/19);
 - Uredbu o evaluaciji strateških dokumenata u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj:74/19);
 - Uredbu o trogodišnjem i godišnjem planiranju, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj:74/19 i 2/21).
- Analizirati dosadašnji pristup za identificiranje projekata za Strategiju razvoja, tj. pristup izradi akcijskih planova, kako bi se projekti što realnije planirali. Potrebno je akcijskim planom obuhvatiti realne projekte i izbjeći potrebu za odgađanjem projekata (npr. uslijed nedostatka finansijskih sredstava ili drugih razloga).
- Dodatno graditi kapacitete za namicanje sredstava iz EU i drugih vanjskih fondova, kako bi se povećala finansijska sredstva za projekte i time postigla veća učinkovitost.
- Kvalitetno i blagovremeno pripremiti projektne prijedloge i apliciranju na dostupne eksterne izvore financiranja. Kao uvjet za apliciranje projekta višim razinama vlasti je osiguranje neophodne projektne dokumentacije a što obvezuje i povećanje stavke u proračunu za pripremu projektne dokumentacije;
- Jačati kapacitete lokalne uprave i aktera iz užeg i šireg okruženja kako za pisanje projekta, tako i lobiranje i druge oblike privlačenja vanjskih izvora financiranja implementacije Strategije;
- Planirati projekte koji podrazumijevaju promociju Grada i stvaranje povoljnog poslovnog okruženja;
- Jačati međusobnu koordinaciju i uključenost privatnog i nevladinog sektora u svim fazama procesa strateškog planiranja, implementacije, praćenja i izvještavanja.

Orašje, 21.02.2023. godine
Broj: 01-24-351/23

Gradonačelnik

mr.sc. Marijan Oršolić